

Sluttrapport

”Førstehjelpskurs for innvandrerkvinner”

Forord

Norsk Folkehjelp Oslos prosjekt OASEN - kvinner krysser grenser fikk i 2015 støtte fra Helse og Rehabilitering til prosjektet ”Førstehjelpskurs for innvandrerkvinner”

Hovedmålsettingen med OASEN har vært å styrke innvandrerkvinnens deltakelse og mestring i samfunnet og familien. For å oppnå det har det vært viktig å etablere lokale møtesteder for kvinnene i nærmiljø hvor de har fått anledning til å komme ut av isolert tilværelse i hjemmet og bygge nettverk på tvers av nasjonal bakgrunn, religion og utdanning. Gjennom samvær, motivasjonsoppleggene, kurs og seminarer på disse møtestedene har vi erfart at kvinnene har fått mer selvtillit.

Prosjektet ønsker å motivere kvinnene til å bli selvstendige og ta egne valg. På den erfaring fant vi at en viktig forhold til minoriteter med sin treff med den nye omgivelse i Norge er det relatert til nød situasjoner. Derfor vi begynte til å organisere **”Førstehjelpskurs rettet mot minoritetsspråklige”** fra 2006, kursene har som viktig målsetting å gi informasjon og opplæring om helse og førstehjelp til minoriteter.

Sammendrag

Målsetting for prosjektet: Å organisere førstehjelpskurs rettet mot innvandrere. Det er fortsatt mange nye landsmenn som ikke har nok informasjon om de viktigste områdene innen førstehjelp (i hjemmet, på arbeid, skole osv). Prosjektet skal arrangere spesielle førstehjelpskurs tilpasset minoritetsspråklige.

Målgruppe for prosjektet: Prosjektet er i første rekke rettet mot innvandrerkvinner (pr. i dag i aldersgruppa 18-60 år).

Antall personer i målgruppen prosjektet planlegger å nå: 168

Beskrivelse av gjennomføring og metode for prosjektet: Utfra tidligere erfaringer med denne typen kurs og faglige råd fra organisasjonens sanitetsavdeling vet vi at innvandrere har behov og interesse for bestemte kunnskaper. Temaer som barn og ”hjemmeulykker”, gjenoppliving, stabilt sideleie, frie luftveier og lignende er særlig aktuelle for vår målgruppe da mange av små barn og gjerne vil vite hva man gjør hvis barna setter noe i halsen, får små brannskader, inntar vaskemidler eller lignende. Instruktørene lager tilrettelagte kurs for innvandrerkvinner. Det vil si at språket forenkles nokså mye. Her har vi erfaring fra før med hva som er nødvendig for at målgruppen skal få utbytte av kursene. Også enkle fagbegreper må forklares, og deltakerne vil ha behov for informasjon som norske deltakere gjerne har tilegnet seg andre steder. Det er også viktig at

kursene tilrettelegges for kvinner. Enkelte av kursene er kun for kvinner. Dette har å gjøre med kulturelle normer hos enkelte grupper. Vi tar utgangspunkt i modellen for NGF - Norsk

Norsk Folkehjelp Oslo

grunnkurs i førstehjelp. Dette er et 6 timers kurs (5 t + 1 t valgfri tema) som er utarbeidet av Norsk

Førstehjelpsråd og som gir grunnleggende læring i førstehjelp på voksne. Dette kurset er et standardisert kurs innenfor førstehjelp i Norge.

Fremdriftsplan for prosjektet: Januar - februar etablerer avtaler med samarbeidspartner. Det avklares med sanitetsavdelingen hvilke instruktører som skal være ansvarlige for hvilke kurs, samt hvilke metoder som egner seg for undervisning i førstehjelp for innvandrere. Instruktørene orienteres om språklige tilpasninger. Våren 2015 Skal det organiseres 7 førstehjelpskurs i 7 bydeler. Høsten 2015 Skal det organiseres 7 førstehjelpskurs i 7 bydeler.

Bakgrunn for prosjektet: Prosjektet er utarbeidet med basis i erfaringer gjort av OASEN Kvinner Krysser Grenser i samarbeidet med Norske Folkehjelps Oslos Sanitets avdeling fra 2006 og fram til i dag. Gjennom erfaringen som prosjektet har fått, har vi funnet at det er stort behov for at førstehjelpskurs, som gir informasjon og opplæring i flyktning- og innvandtermiljøet i Oslo og Akershus, skal forsette.

Prosjektets betydning: Kurset er nødvendig fordi det gir anledning til å orientere innvandrere om forebygging av ulykker og tiltak når disse allikevel oppstår, ikke minst når det gjelder hjemmeulykker og ulykker som rammer barn. Innvandrere mangler ofte denne informasjonen, og mange unødige skader oppstår pga. dette.

Kap. 1.0 Bakgrunn for prosjektet / Målsetting

1.1 Bakgrunn for valg av metode og organisasjonsform

I november 2001 ble det administrative ansvaret for OASEN underlagt Norsk Folkehjelp Oslo, som et ledd i arbeidet med å ta i mot og integrere flyktningfamilier. Den viktigste forandringen som inntrådte for prosjektet etter 2001 var at de nye arbeidsmetodene som var utviklet seg spredte seg gjennom Norsk Folkehjelp Oslos nettverk til mange bydeler i Oslo. Disse metodene hadde prosjektleder Erlinda Muñoz videreutviklet fra sitt arbeid med kvinners rettigheter i Peru, med tanker om gjensidighet, nettverksbygging og solidaritet.

Prosjektet «Førstehjelpskurs for innvandrerkvinner» er utarbeidet med basis i erfaringer gjort av OASEN Kvinner Krysser Grenser i samarbeidet med Norske Folkehjelps Oslos Sanitets avdeling fra 2006.. Gjennom erfaringen som prosjektet har fått, har vi funnet at det er stort behov for at førstehjelpskurs, som gir informasjon og opplæring i flyktning- og innvandtermiljøet i Oslo og Akershus, skal forsette.

I 2008 kunne vi gjennomføre 20 førstehjelpskurs med støtte av Helse og Rehabilitering. Deltakerne var kvinner med innvandrerbakgrunn fra alle verdens hjørner med beskjedne til moderate norskkunnskaper. I samråd med kursledere ble vi enige om at førstehjelpskursene skal ta opp barn og "hjemmeulykker", gjenoppliving, stabilt sideleie, frie luftveier og lignende.

Mange av deltakerne har små barn og vil gjerne vite hva man gjør når barna setter noe i halsen, får små brannskader, inntar vaskemidler eller lignende. Norsk Folkehjelp Oslo stiller sine instruktørkrefter til rådighet til denne opplæringen.

Norsk Folkehjelp Oslo

1.2 Målsetting

Å organisere 14 førstehjelpskurs rettet mot innvandrerkvinner.

Det er fortsatt mange nye landsmenn som ikke har nok informasjon om de viktigste områdene innen førstehjelp (i hjemmet, på arbeid, skole osv). Prosjektet skal arrangere spesielle førstehjelpskurs tilpasset minoritetsspråklige

Kap 2.0 Prosjektgjennomføring / Metode

2.1. Geografisk utbredelse

I 2015 kunne vi tilby 14 førstehjelpskurs i følgende steder:

1.- Nordstrand,	6. mars. I samarbeidet med NAV Nordstrand, Jobbsjansen.
2.- Søndre Nordstrand,	5. mai. I samarbeidet med NAV Søndre Nordstrand, Jobbsjansen
3.- Gamle Oslo,	6. mai, med Senter for Flyktninger og Innv. i Gamle Oslo.
4.- Oslo sentrum	30. mai i samarbeidet med Bosniske kvinneforening
5.- Nordre Aker.	3. juni. I samarbeidet med NAV Nordre Aker, Jobbsjansen
6.- Furukollen ,	6. juli deltakere av sommerferie på Furukollen.
7.- Oslo sentrum,	6. oktober, i samarbeidet med Hero kompetanse
8.- Oslo sentrum,	6. oktober, i samarbeidet med Hero kompetanse
9.- Gamle Oslo,	11. november, med Senter for Flyktninger og Innv. I Gamle Oslo.
10.- Nordstrand,	06. november. I samarbeidet med NAV Nordstrand, Jobbsjansen.
11.- Oslo sentrum,	1. desember i samarbeidet med Oslo Voksenopplæring– K. 816
12.- Oslo sentrum,	2. desember i samarbeidet med Oslo Voksenopplæring– K. 814
13.- Oslo sentrum,	8. desember i samarbeidet med Oslo Voksenopplæring– K. 815
14.- Oslo sentrum,	9. desember i samarbeidet med Oslo Voksenopplæring– K. 817

2.2. Type kurs

På søknaden skrevet vi at vi skulle gjennomføre: ”ett 6 timers kurs (5 t + 1 t valgfri tema) som er utarbeidet av Norsk Førstehjelpsråd og som gir grunnleggende læring i førstehjelp på voksne”. Dette kurset er et standardisert kurs innenfor førstehjelp i Norge. Etter endt kurs vil deltakerne kunne gripe inn i en situasjon, kunne forstå hva som har skjedd og vite hva som skal gjøres slik at det skapes trygghet på arbeidsplassen, hjemme og i fritiden.

Vi har tatt utgangspunkt i modellen for NGF - Norsk grunnkurs i førstehjelp. Derfor inneholdte kursene følgende elementer:

Varsling

Kurset går gjennom varslingsrutiner og øver deltagerne opp i riktig bruk av varslings instansene.

Bevisstløs pasient (praksis-teori)

Instruktøren går gjennom livreddende tiltak for å sikre fri luftvei hos en bevisstløs pasient.

Fremmedlegeme i halsen (praksis)

Instruktør vil lære deltagerne hvordan de skal reagere på en effektiv og rask måte og hvordan de skal hjelpe en som har satt noe i halsen.

Norsk Folkehjelp Oslo

Akutt hjertesykdom (praksis- teori)

Kurset vil lære deltagerne hvordan de skal behandle en person som får hjerteinfarkt. Hvilke symptomer de skal være bevisst på og hvordan de kan hjelpe personen før ambulansepersonell ankommer.

Brannskader (teori-praksis)

Instruktør vil lære bort hva man kan gjøre og hvordan man kan behandle små og store brannskader. En rask og effektiv behandling av brannskader reduserer både smerter og fremtidige arr for den skadede.

Trafikkulykke (praksis)

En vanlig trafikkulykke vil bli demonstrert. Hvordan man skal opptre når man er den første på ulykkestedet, samt hvordan man skal sikre stedet, er viktige tema i denne delen av kurset. Deltagerne vil lære hvordan de kan hindre brann og eksplosjon, nye ulykker, og hvordan de kan ivareta de som har vært i en bilulykke.

Sår, kutt, brudd (teori- praksis)

Behandling av sår, kutt og brudd blir gjennomgått, samt hvordan man på en effektivt måte kan stanse blødninger, og holde såret rent for å unngå infeksjoner.

Hjerte-lungeredning (praksis- teori)

Etter at instruktør har gått igjennom HLR (Hjerte-lungeredning) og hvordan man kan redde en livløs person som ikke reagerer og som ikke puster normalt, vil deltagerne bli delt opp i grupper for å trene gjenopplivning og hjertekompresjoner på treningsdukker. Dette er en viktig del av kurset da sekundene før profesjonell hjelp ankommer ulykkestedet er svært avgjørende. Alle kursdeltagerne vil få mulighet til å føle at de mestrer retningslinjene for HLR.

Valgfritt tema (1t):

Deltakerne kan velge hvilket tema instruktør skal legge vekt på i den valgfrie timen. Alternativer er blant annet andre akutte sykdomstilstander, forgiftninger etc.

Eks: Diabetes (teori-praksis)

Da dette er en svært vanlig sykdom i Norge, er det viktig at de som lider av denne sykdommen blir behandlet og tatt hånd om på en riktig måte.

Eks: Epilepsi (teori-praksis)

Epilepsianfall kan virke skremmende for dem som er vitner til anfallet. Derfor kan vi lære deltagerne hvordan de kan opptre og behandle en person under og etter anfallet.

Eks: Hjerneslag

Deltakerne kan lære symptomer og tegn på at en person har fått et hjerneslag, slik at tilstanden blir raskt oppdaget og pasienten får raskt videre hjelp på sykehus. Det viser seg at det å oppfatte situasjonen raskt og varsle på riktig måte kan begrense skadene betydelig.

Eks: Forgiftninger:

Forgiftninger er et stort tema hvor man kan iverksette enkle tiltak for å hindre at skaden blir verre. Kurset vil kunne lære deltakerne disse tiltakene, og klargjøre for dem når de må tilkalle hjelp.

Dokumentasjon:

Deltakerne vil etter fullføring av dette NGF-kurset få kursbevis som dokumentasjon på at de har lært førstehjelp og kan redde liv dersom en ulykke eller skade skjer. Dette er viktig dokumentasjon i HMS-sammenheng for enhver arbeidsplass. Samtidig vil deltakerne ha lært noe de vil ha nytte av hjemme og i fritiden. Alle vil føle seg tryggere med denne kunnskapen.

Kurset er satt sammen i h.h.t. Norsk Førstehjelpsråds og Norsk Resuscitasjonsråds

Norsk Folkehjelp Oslo

retningslinjer, og instruktørene er godkjente etter gjeldende krav

2.4. Praktiske arbeidsmetoder

Praktisk: vi bruker Norsk Folkehjelp Oslo Sanitets avdeling og OASEN nettverk i flerkulturell miljø i Oslo og Akershus.

Teoretisk: Materiell som brukes er fra Norsk Folkehjelp Oslo Sanitets avdeling

Innledninger fra førstehjelp kursledere, sanitets instruktører.

Metode

Deltakerne er personer med innvandrerbakgrunn fra alle verdens hjørner med beskjedne til moderate norskkunnskaper. Ut fra tidligere erfaringer med denne typen kurs og faglige råd fra organisasjonens sanitetsavdeling vet vi at innvandrere har behov og interesse for bestemte kunnskaper. Temaer som barn og "hjemmeulykker", gjenoppliving, stabilt sideleie, frie luftveier og lignende er særlig aktuelle for vår målgruppe da mange av små barn og gjerne vil vite hva man gjør hvis barna setter noe i halsen, får små brannskader, inntar vaskemidler eller lignende.

Norsk Folkehjelp Oslo har en egne sanitetsavdeling med kompetente lækrefter innen førstehjelp. Instruktørene lager tilrettelagte kurs for innvandrerkvinner i samarbeidet med OASEN rådgiverne. Det vil si at språket forenkles nokså mye. Her har vi erfaring fra før med hva som er nødvendig for at målgruppen skal få utbytte av kursene. Også enkle fagbegreper må forklares, og deltakerne vil ha behov for informasjon som norske deltakere gjerne har tilegnet seg andre steder (telefonnummer til ambulanse, hvilke oppgaver ulike deler av helsevesenet tar seg av i Norge, hvordan helsepersonell forholder seg til pasienter mm, hva medisiner heter på norsk, hvordan de brukes og hvilke bivirkninger de kan ha osv).

Det er også viktig at kursene tilrettelegges for kvinner. Enkelte av kursene er kun for kvinner. Dette har å gjøre med kulturelle normer hos enkelte grupper. Kvinner føler seg generelt også mer komfortable når det ikke er menn til stede, særlig i situasjoner der de i utgangspunktet er usikre, noe som f.eks. kan være tilfelle når de må uttrykke seg på et språk de ikke behersker så godt.

Også temaene det undervises i, er tilrettelagt målgruppen. (Se over)

Fungerer kvalifiserende. Det kan brukes på cv-en. Det viser at kvinnene er interessert i familiens sikkerhet, av å delta i storsamfunnet på arenaer der norsk praktiseres.

Bosnisk Kvinneforening har hatt samarbeid med OASEN i lengre tid. Vi har tilbudt gratis engelskkurs til deres medlemmer og til gjengjeld har medlemmer av foreningen gjort frivillig arbeid i våre aktiviteter, f.eks. arrangement i forbindelse med 8. mars og 1. mars. Og nå har de altså også deltatt på førstehjelpskurs. Slik får vi til en utveksling av kunnskap og forsterking av den frivillige innsatsen.

Norsk Folkehjelp Oslo

2.4.1. Lokaler og medarbeidere

- Prosjektleder har sitt kontor i hoved lokalene til Norsk Folkehjelp Oslo.
- Instruktørene er sanitetspersonal fra Norsk Folkehjelp Oslo
- Sanitetsavdelingen til Norsk Folkehjelp Oslo fungerer også som faglige konsulenter for prosjektet.

2.4.2. Aktivisering og kompetanseheving

Kursene har bidratt ikke bare til å motivere aktiv deltakelse av innvandrere i forhold til helse, men også engasjement for å tilby kurs til andre. Kvinnene som har deltatt på kursene i 2015 har fått motivasjon, og ikke minst praktiske kunnskaper om helse og førstehjelp. Deltakere har vært veldig fornøyd med kunnskapene som ble delt på kurs, ikke minst fordi for grunn av praktiske årsaker i forhold til hjemme, barna, osv er veldig nyttig.

En annen del av vår jobb var å forbedre kursoppleggene, og å bearbeide kursenes innhold sammen med foreleserne. Vi må peke på at å drive med kurs for innvandrerkvinner om førstehjelp krever spesiell tilpasning i forhold til språk og det konkrete innholdet i kursene. Derfor har vi brukt mye ressurser på å skreddersy og å forbedre vårt tilbud.

2.5 Måloppnåelse i forhold til opprinnelig fremdriftsplan.

På fremdriftsplan planlagt vi at vi skulle organisere 14 førstehjelp kurs med 12-14 deltakere, i 2015 ble det gjennomført 14 kurs med 12-16 deltakere per kurs, total 196 deltakere.

Kap. 3.0 Resultater og resultatvurdering

3.1. Oversikt over resultater og målsettinger i de ulike aktiviteter

Totalt har det deltatt cirka 12-16 personer per kurs, rundt 196 personer på førstehjelp kursene i 2015.

3.2 Sammendrag av resultater hos deltakere og observatører utenfra

Resultatet er at kvinnene, som har en dyptgripende følelse av usikkerhet på grunn av manglende helse og førstehjelp kunnskap, får kontakt med et kurs som er tilrettelagte og forståelige.

Metoden vi bruker, har den effekt at kvinnene kjenner seg sikrere generelt på sin deltakelse i samfunnet, men særlig i sammenheng med arbeidsøkt. Det gir selvtillit å ha deltatt på et kurs som gir formelle kvalifikasjoner i en norsk sammenheng. Dette forsterkes av det faktum at alle deltakerne får et offisielt kursbevis fra Norsk Folkehjelp Oslo, som er organisasjon med stor troverdighet innen feltet sanitet. Det gir en selvtillit som kvinnene tar med seg når de søker jobb, f eks i barnehage, helsesektoren og andre områder hvor førstehjelp er relevant. Det er særlig mange som blir inspirert til å jobbe som hjelpepleier etter å ha deltatt på kursene. De ser nye muligheter etter å ha vært på våre kurs. De ser at det å jobbe i helsesektoren kan være interessant og oppnåelig. Det gjør fremtidsplanene mer konkrete og håndgripelige.

3.2.1 Oppsummering av de konkrete resultatene av prosjektet

- Mer enn halvparten av deltakerne viser interesse for å vite mer om førstehjelp og helserelaterte emner, og mange vil selv kvalifisere seg til å bli kursledere i førstehjelp.
- Mange har fått styrket sin kompetanse i nødssituasjoner. De forstår nå at førstehjelp har en viktig funksjon i alle slags situasjoner. Det er oppmuntrende fordi de fleste kvinnene er oppvokst i samfunn hvor det er ikke mye ressurser for å skape bevissthet om førstehjelp.
- En del av de lokale frivillige og offentlige organisasjoner har i sine respektive lokalmiljøer begynt å vurdere muligheten for å utvide tilbud om førstehjelpskurs og gjøre det permanent.
- Mange organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner har visst interesse for initiativet, og vi fått mange henvendelser fra organisasjoner som søker førstehjelpskurs.
- OASEN har kontakt med kvinner og menn fra 28 nasjoner.

3.3 Vurdering av resultatene

På søknaden har vi skrevet: «Resultatene som forventes er:

- Økt kunnskap om livreddende førstehjelp i ressurssvake innvandrerfamilier.
- Økt kunnskap om innvandrere i Norsk Folkehjelps organisasjonsapparat.
- Opprettelse av et fast tilbud for førstehjelpskurs etter mønster av prosjektet det her søkes støtte til»

Som antydnet ovenfor lar resultatene oppnådd gjennom førstehjelp kurs seg ikke gjengi gjennom en punktvis eller skjematisk fremstilling alene. Det har å gjøre med våre utradisjonelle arbeidsmetoder, både når det gjelder rekruttering og gjennomføringen av selve kursene.

Det finnes ikke så mye erfaring i norske organisasjoner og offentlige institusjoner om slags kurs rettet til innvandrerkvinner. På mange måter har prosjektets førstehjelpskurs blitt et pionertiltak.

Rekrutteringen av deltakere til kursene har forgått via et stadig større nettverk av innvandrerkvinner i ulike lokalmiljøer og samarbeid med Jobbsjansen i seks ulike bydeler, Introduksjonsprogrammet, Oslo Voksenopplæring, Rosenhof og Alfa Mikks i bydel Gamle Oslo.

Både deltakerne og samarbeidspartnerne sier de er svært fornøyde med kursene. Deltakerne hadde ikke hatt lignende kurs før og innholdet ble en øyneåpner for dem. Kursene har hatt en god balanse mellom teori og praksis, ifølge deltakerne.

Gjennom tilbakemelding fra deltakerne i kursene har vi videreutviklet innholdet og omfanget av kursene som skal holdes videre.

Norsk Folkehjelp Oslo

3.4 Overføringsverdi og oppfølging

Det finnes større potensielle overføringsverdien i førstehjelp kurs rettet til innvandrerkvinner. Alle som driver eller vil drive med inkluderende arbeid for og av innvandrere rundt om i landet vil kunne dra nytte av våre erfaringer. Vi nevner her nyttig samarbeid med Norsk Folkehjelp Oslo Sanitetsavdeling, intensjons samarbeidsavtale med avisen Utrop for å forsete med kursene.

Vi ser allerede eksempler på at andre følger i OASENs fotspor og at kontakter knyttes til viktige aktører innen integreringsfeltet. Førstehjelp kurs kan altså fungere som en konstruktiv utfordring til andre aktører som er opptatt om innvandreres helse.

Å styrke førstehjelp kunnskapene av innvandrere er en meget viktig oppgave for hele det norske samfunnet. Kursene er viktig i forhold til en godt integrering- og inkluderingspolitikken og i å skape et trygt flerkulturelt samfunn, gjennom å gi kunnskap og informasjon til ulike sosiale og etniske grupper. Derfor er vi glade for at vi nå går løs på denne oppgaven i samarbeid med nøkkelaktører som Oslo Kommune, internasjonal legeförening, Immigrantinstituttet, avisen Utrop (vi samarbeider for å utgi en spesiell hefte om førstehjelp og helse rettet til innvandre) og flere andre.

Reaktorskolen er blitt interessert. NAV Jobbsjansen, Oslo Voksenopplæring, Rosenhof og Introprogrammet ønsker å fortsette.

Vi har avdekket gjennom kursene at det er et stort behov for disse kursene blant målgruppen.

Det er også et behov hos de norske kurstilbyderne for å ta i bruk vår tilnærming både når det gjelder rekruttering og undervisningsmetode, som er spesielt tilrettelagt for målgruppa. Det er også et viktig poeng at våre kurs er gratis. Mange prioriterer ikke førstehjelp pga at prisen på ordinære kurs er svært høyt.

3.4.1 Overføringsverdi

Metodene som ble gjennomført på førstehjelpskursene er blitt utviklet til kvinner med høyst ulik bakgrunn, vil være nyttige å få innsikt i for alle som vil drive praktisk helsearbeid. Prosjektleder og medarbeidere har stått overfor en rekke utfordringer, hvorav de mest sentrale kan sammenfattes slik:

- Hvordan komme i kontakt med og vekke interesse hos innvandrerkvinner som trenger helse informasjon og førstehjelp kunnskap?
- Hvordan lage tilstrekkelig, og forståelige førstehjelp kurs?

3.4.2 Oppfølging

De mange detaljerte og personlige svar som er blitt gitt på spørsmålene i 3.4.1 kan ikke gjengis utfyllende her. Noen av svarene er imidlertid antydnet ovenfor. I stedet vil vi peke på foreliggende planer om å formidle prosjektets resultater og metoder:

Det skal for det første skje i en **manual hefte** for alle som er interessert i å lære mer om eller

Norsk Folkehjelp Oslo

selv å drive med helse informasjon og førstehjelp. I manualen vil det legges mest vekt på å formidle de metodene som prosjektet har bidratt til å skape. I tillegg vil manualen inneholde en kort introduksjon om OASEN og om integrasjon generelt.

4.0 Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

OASENs førstehjelpskurs har vist seg å være et tiltak med stort potensiale til å styrke innvandrere helse relatert informasjon og førstehjelpkompetanse og spesielt innvandrerkvinnenes sine vilkår og muligheter i Norge i forhold til helse. Det har vært et utstrakt samarbeid med en rekke lokale og andre organisasjoner og dette vil fortsette.

Det er en målsetning å kunne involvere flere nye organisasjoner årlig i hver bydel i OASENs førstehjelp kurs. OASEN under Norsk Folkehjelp Oslo vil samarbeide med organisasjoner som er engasjert i kvalifisering av kvinner om helse, for å kunne følge opp de kvinnene som trenger det. Helse kvalifisering er en forutsetning for integrasjon.

På sikt endrer ikke bare prosjektet kvinners stilling i nødsituasjoner, men bedrer vern for barn og unge jenter med innvandrerbakgrunn.

Oslo, januar 2016